

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK 1.

ŁÓDŹ, NIEDZIELA 5 SIERPNI 1945 ROKU.

Nr. 47

Polska—mocarstwem

Kierownicy naszej nawy państwowej wrócili z Poczdamu z wielką i dobrą dla Polski nowiną. Wodźwie trzech największych mocarstw świata, Stanów Zjednoczonych, Ameryki Północnej, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i Anglii, prezydent Truman, Generalissimus Stalin i premier brytyjski Attlee, zatwierdzili administrację polską na Odzyskanych Ziemiach Zachodnich. Miasto Gdańsk niegdyś nasze, będzie znowu nasze na zawsze. Szczecin niegdyś nasz, będzie znowu nasz, naszą będzie Odra, naszą będzie Nisa Zachodnia. Granice, które wytyczyło Polskie Wojsko, walczące u boku Czerwonej Armii, granice, które wyczarowały w snach nasi wieszczowie, a zdobyła zjednoczona wola narodu i przewidująca polityka demokracji polskiej, te granice uzna świat — nie ma już co do tego dziś żadnej wątpliwości — na przyszłej konferencji pokojowej.

Z umocnieniem się Polski na zachodnich granicach Państwo nasze zdobywa źródło mocy przemysłowej, staje się potęgą morską i handlową. Zdobyta została podstawa dla stworzenia Polski nowoczesnej, żywej, bogatej. Naród polski zdobył obrzymi warsztat pracy dla polskiego robotnika i inżyniera, wielki szmat ziemi dla polskiego chłopca, żołnierza, dla polskiej młodzieży. Na ziemiach, które żyły i hodowały śmiertelnego wroga naszej ojczyzny — butny imperializm pruski, które były jego arsenałem wojennym, kolebką jego zaręczoności i pychy, na tych ziemiach stanie silna polska straż pokoju, rozkwitnie nasza mowa, kultura, nasza praca.

Demokracja polska uczyniła z naszego państwa, które pod rządami wielkich kapitalistów i obszarników było narzędziem obcych państw, terenem zerwania międzynarodowych traktatów i karteli, mocarstwo, które szanują nasi przyjaciele i którego bać się będą wrogowie demokracji i postępu. Na konferencji Poczdamskiej w całym blasku zajaśniała suwerenność narodu polskiego. Zmanifestowała się ona w Moskwie, gdy o zjednoczeniu demokracji polskiej na platformie Rządu Tymczasowego, wola samych Polaków stworzony został Rząd Jedności Narodowej.

Rząd Jedności Narodowej, kontynuując linię polityczną Komitetu Wyzwolenia Narodowego; przyniósł w darze narodowi polskiemu zatwierdzenie przez trzy największe mocarstwa świata woli narodu polskiego do wieczystego włączenia do Macierzy prastarych ziem Piastowskich. Dla decydowania o sprawach polskich demokratyczny Rząd Rzeczypospolitej zaproszony został do Poczdamu w imieniu Trzech przez prezydenta Trumana. Nic o Polsce bez Polski.

Warto i należy w tej chwili wielkiego zwycięstwa narodowego zrobić rachunek przeszłości. Polska weszła do wielkiej rodziny narodów jako równy z równymi, dopiero wtedy, gdy naród polski znalazł w kraju moc wielkich obszarników i wielkich kapitalistów, gdy robotnik, chłop i inteligent wzięli losy kraju w swoje ręce, gdy chłop polski stał się panem ziemi obszarniczej, robotnik polski współgospodarzem naszych kopalni i hut. Zawada w drodze Polski do wielkości i wolności była polska Targowica. Była sanacja, mafia Raczkiewiczów, Arciszewskich, Andersów, która przed zejściem sromotnym do grobu okryła się jeszcze hańbą publicznego wyrzucenia się naszych ziem na zachodzie. Konferencja w Poczdamie jest osta-

(Dalszy ciąg na str. 2-ej.)

BOHATEROWIE RADZIECCY W WARSZAWIE

Odznaczenie marszałków: Żukowa, Koniewa, Rokossowskiego i Żymierskiego najwyższymi orderami polskimi

WARSZAWA. (Polpress). W dniu dzisiejszym przybywają do Warszawy bohaterscy dowódcy frontów Armii Czerwonej, którzy brali wybitny udział w wyzwoleniu Polski, marszałkowie Związku Radzieckiego Koniew, Rokossowski i Żukow.

Prezydium Krajowej Rady Narodowej w uznaniu ich wiekopomnych zasług, w dziele wyzwolenia narodu polskiego postanowiło, jako wyraz wdzięczności narodu polskiego, uchwałą powzięta jeszcze w lutym br., odznaczyć ich wielkimi krzyżami orderu Wirtuti Militari, a z okazji rocznicy Grunwaldu — Krzyżami Grunwaldu I klasy. Marszałkowi Zw. Radzieckiego Rokossowskiemu Konstantemu, dowódcy II Frontu Białoruskiego, za oswobodzenie tymczasowej stolicy, Lublina — Krzyża Wirtuti Militari I klasy z gwiazdą Marszałkowi Koniewowi Iwanowi, dowódcy I Frontu Ukraińskiego, za oswobodzenie prastarej stolicy, Krakowa — Krzyża Wirtuti Militari I klasy z gwiazdą; Marszałkowi Żukowowi Jerzemu, dowódcy I Frontu Białoruskiego, za oswobodzenie stolicy Warszawy — Krzyża Wirtuti Militari I klasy z gwiazdą, gen. Bułganinowi N. — Krzyża Wirtuti Militari I klasy; gen. Antonowowi A. — Krzyża Wirtuti Militari I klasy.

W programie uroczystości: wielkie zabawy ludowe w parkach, przyjęcie gości w obecności członków Rządu i reprezentacji społeczeństwa przez Prezydenta KRN w Belwederze.

Wieczorem o godz. 10 Warszawa zabiśnie ogniami rakiet: salwą honorową obwieści mieszkańcom Stolicy o wielkim triumfie Polski, która uzyskała uznanie trzech wielkich mocarstw sprzymierzonych dla jej granic na Odrze, Nisze Łużyckiej i Ba-

tyku i w tej wielkiej chwili historycznej gości w Stolicy tych, którzy te granice wyrybywali dla niej zwycięskim mieczem, w zaciętej bohaterskiej walce z odwiecznym wrogiem słowiańszczyzny.

**

W dn. 4. 8. rb o godz. 12 odbyła się w Belwederze uroczystość wręczenia odznaczeń następującym generalom Wojsk Polskich: gen. broni Czarnławskiemu Bolesławowi — Krzyża Grunwaldu II kl., gen. broni Korczykowi Władysławowi — Krzyża Wirtuti Militari III kl., gen. broni Mostowieckiemu Dionizemu — Krzyża Grunwaldu II kl., gen. broni Popławskiemu Stanisławowi — Krzyża Grunwaldu II kl. i Krzyża Wirtuti Militari IV kl., gen. broni Świerczewskiemu Karolowi — Krzyża Wirtuti Militari II kl. i Krzyża Grunwaldu I kl., gen. dyw. Lisowskemu Stanisławowi — Krzyża Wirtuti Militari IV kl. i Krzyża Grunwaldu III kl., gen. dyw. Polyninowi Fiodorowi — Krzyża Wirtuti Militari IV kl., gen. dyw. Spychalskiemu Marianowi — Krzyża Grunwaldu II kl., gen. bryg. Bewżukowi Wojciechowi — Krzyża Wirtuti Militari IV kl., gen. bryg. Dudzińskiemu Fiodorowi — Krzyża Grunwaldu III kl., gen. bryg. Grochoczyńskiemu Stanisławowi — Krzyża Grunwaldu III kl., gen. bryg. Jurynowi Janowi — Krzyża Grunwaldu III kl., gen. bryg. Kimbarowi Józefowi — Krzyża Wirtuti Militari III kl., gen. bryg. Mierzycanowi Janowi — Krzyża Wirtuti Militari V kl., gen. dyw. Mogucemu Michałowi — Krzyża Grunwaldu II kl., gen. bryg. Należ-Kempickiemu Włodzimierzowi — Krzyża Grunwaldu III kl., gen. bryg. Piotrowskiemu Stefanowi — Krzyża Grunwaldu III kl., gen. bryg. Polturczyńskiemu Bronisławowi — Krzyża Grunwaldu III kl., gen. bryg. Sankowskemu Józefowi — Krzyża Wirtuti Militari IV kl., gen. bryg. Świrckiemu Antoniemu — Krzyża Wirtuti Militari V kl., gen. bryg. Strażewskiemu Wiesławowi — Krzyża Wirtuti Militari IV kl. i Krzyża Grunwaldu III kl., gen. bryg. Tielnowowi Konstantemu — Krzy-

ża Grunwaldu III kl., gen. dyw. Kieniewiczowi Bolesławowi — Krzyża Wirtuti Militari III kl., gen. bryg. Słowosławskiemu Piotrowi — Krzyża Grunwaldu III kl., gen. bryg. Zarako-Zarakowskiemu Bolesławowi — Krzyża Grunwaldu III kl.

***

Generalowie z Marszałkiem na czele oczekiwali w postawie wojskowej w wielkiej sali na dole na przybycie Prezydenta. O godz. 12 przybył na salę Prezydent Bolesław Bierut w towarzystwie członków Prezydium: ob. Stanisława Szwalbego i prof. Grabskiego. Do zebranych prez. Bierut wygłosił następujące przemówienie:

„Obywatelu Marszałku! Obywatelu Generalowie! Granice nasze na Odrze i Nisze Bałtyku wespół z armiami sojusznymi walczyło Wojsko Polskie. W tej chwili do wojny naród polski musi pamiętać o tych, którzy te granice wywalczyli. Dzień dzisiaj łączy się z uroczystościami dokonywania generalów polskich, uczestniczących w walkach wspólnie z Armią Czerwoną i o wiecznym wrogiem Polski i Słowiańszczyzny.

W tym dniu chcemy jako Prezydium Krajowej Rady Narodowej, jako instancja najwyższej władzy państwowych w Polsce, dokonać Was, złożyć Wam ten symbol, że Polska wzięta o tych, którzy nie szczędzili swej krwi, własnego życia, swego talentu organizacyjnego, dla stworzenia nowej Polski. Chciałbym, pozdrawiając Was w imieniu Prezydium Krajowej Rady Narodowej, uroczście złożyć Wam życzenia, abyście nadal jak do dziś, gorąco służyli Polsce. Nie żyje Polska nowa, demokratyczna, niepołączona, suwerenna, Polska wchodząca na drogę, wracająca do swych prastawianych granic.

Ambasador USA—Artur Bliss-Lane

wręczył listy uwierzytelniające Prezydentowi Bierutowi

WARSZAWA. (Polpress). Ambasador St. Zjednoczonych RP. mjr Artur Bliss-Lane złożył listy uwierzytelniające Prezydentowi Krajowej Rady Narodowej, ob. Bolesławowi Bierutowi.

Panu ambasadorowi Bliss-Lane towarzyszyli członkowie ambasady amerykańskiej i wyżsi urzędnicy polskiego ministerstwa spraw zagranicznych. Na dziedzińcu belwederskim kompania honorowa WP sprezentowała broń, a orkiestra odegrała amerykański hymn narodowy. Uroczystość wręczenia listów uwierzytelniających odbyła się w sali pompejańskiej Belwederu. Podczas wręczenia listów obecni byli: Minister Spraw Zagranicznych Wincenty Rzymowski, podsekretarz Stanu MSZ Zygmunt Modzelewski i dyrektor Biura Prezydzialnego KRN dr Wasilewski. Ambasador Bliss-Lane wręcając Prezydentowi KRN, ob. Bierutowi swe listy, akredytujące go przy rządzie polskim, wygłosił następujące przemówienie:

Panie Prezydencie! Pan Prezydent St. Zjednoczonych Ameryki zlecił mi zapewnić Waszą Ekscelencję o głębokim uczuciu przyjaźni jakie rząd i Naród St. Zjednoczonych żywią dla Polski i Narodu Polskiego i o najwyższym podziwie jaki odczuwaliśmy dla Polaków za ich bohaterską i nieustraszoną walkę przeciw dziś już pokonanym złym siłom Niemiec hitlerowskich. Pan Prezydent St. Zjednoczonych prosi mnie równocześnie o wyrażenie Waszej Ekscelencji Jego serdecznych życzeń powitalności zarówno osobiście dla Waszej Ekscelencji jak i dla Narodu Polskiego. Pan Prezydent i Sekretarz Stanu prosił mnie o zapewnienie Waszej Ekscelencji, że Naród Polski może polegać na pragnieniu Rządu i Narodu St. Zjednoczonych udzielenia Polsce pomocy w dziedzinie gospodarczej, przemysłowej i społecznej odbudowy i dalszego rozwoju. Przyjaźń polsko-amerykańska jest tradycyjna. Amerykanie cenią sobie wielki wkład wniesiony w ich kraj przez tysiące jednostek polskiego pocho-

dzenia, z których wiele jest obecnie w szereżach czołowych działaczy prawie w każdej dziedzinie na terenie St. Zjednoczonych. Nazwiska dwóch z nich: Kościuszki i Pulaskiego kojarzą się w pamięci wszystkich Amerykanów ze wspomnieniami naszych walk o zwyciężenie i utrwalenie tych swobód, które stanowią podstawę demokracji i niezależności wzajemnego zaufania i zrozumienia pomiędzy wolnymi narodami.

Mogę z całym zaufaniem zapewnić, że Naród Amerykański życzy sobie gorąco utrzymania nadal przy pełnym wzajemnym zrozumieniu, tych więzów, które łączyły zawsze nasze kraje. Żadne słowa nie są w stanie ocenić należycie cierpienia i ofiar Narodu Polskiego. Amerykanie są więc tym bardziej radosi, że Polska będzie mogła zająć ponownie swe miejsce jako jeden z wielkich, wolnych Narodów Świata. W pełnym zrozumieniu zaszczytnej misji, jaką powierzył mi Pan Prezydent, składam teraz Waszej Ekscelencji moje listy uwierzytelniające jako Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny St. Zjednoczonych Ameryki przy Polskim Tymczasowym Rządzie Jedności Narodowej.

Prezydent ob. Bierut po przyjęciu listów uwierzytelniających z rąk ambasadora, wygłosił następujące przemówienie:

Panie Ambasadorze! Szczęśliwy jestem, przyjmując od Waszej Ekscel. listy uwierzytelniające, którymi Pan Prezydent St. Zjednoczonych Ameryki akredytuje Waszą Ekscelencję w charakterze Ambasadora w Polsce.

Przybywa Pan do nas w chwili, kiedy Konferencja Poczdamiska, w której tak ważną rolę odegrał Pan Prezydent St. Zjednoczonych, potwierdziła nasze słuszne żądania oparcia granic Odrze i Nisze Zachodnia i zrodziła w nas ufność, jak Jego Ekscelencja w swoim przemówieniu się wyraził, zajęte przez Polskę miejsca jednego z wielkich wolnych Narodów Świata. Lata wojny, która dla nas już się skończyła, a od Ameryki wymaga jeszcze dalszych ofiar celem uzyskania ostatecznego zwycięstwa, doświadczony ciężko moją Ojczyznę i wymagają od nas

wyłączonej pracy w dziedzinie gospodarczej odbudowy kraju.

Zapewnienie nam przez Waszą Ekscelencję pomocy w tym trudnym poczynać budzi we mnie pewność, iż tym łatwiej będzie nam sprostać najcięższemu nawet zadaniu. Doświadczenie po pierwszej wojnie światowej, uczy nas, iż pomoc amerykańska nie pozostaje obietnicą, ale staje się w naszym życiu czynem. Odwieczną przyjaźń między oboma Narodami, dla których wolność i sprawiedliwość społeczna były i są przymiotem wspólnego umiłowania, daje nam tym rekojmienie, że w służbie tych ideałów nasza wspólna droga doprowadzi nas do pszego świata. Wdzięczna pamięć dla waszych przyjaciół Polak, Waszyngtona, W. na i Roosevelta pozostanie na zawsze żywa w naszych sercach. Z najszlachetniejszą przyjaźnią przyjmuję uznanie jakie Jego Ekscelencja wyraził dla pozytywnej współpracy Polaków w życiu amerykańskim. Nie wątpię, że istnienie takiej licznej grupy Amerykanów polskiego pochodzenia będzie wielką pomocą dla nas w naszym życiu. Nie wątpię, że istnienie takiej licznej grupy Amerykanów polskiego pochodzenia będzie wielką pomocą dla nas w naszym życiu.

Witam Pana, Panie Ambasadorze, serdecznie w naszej odradzającej się Warszawie zapewniam o najdalej idącej pomocy i mojego Rządu przy pełnieniu Pana dobranej misji.

Następnie Ambasador Bliss-Lane przedstawił Panu Prezydentowi Bierutowi wyznaczone mu osoby, zaś Prez. Bierut wyznaczył urzędników MSZ i swą Kancelarię. W obecnych przy wręczeniu listów. W apartamentach Belwederu odbyły się cercele.

Przygotowania do inwazji na Japonię

Koncentracja olbrzymich sił sprzymierzonych na Okinawie

Sztab dowództwa sił lądowych sprzymierzonych komunikuje, że 250 superfortec, stacjonujących z bazy na Okinawie dokonało bombardowania miasta Nagasaki. Zatonio 10 i uszkodzono 4 statki japońskie. Strącono 6 samolotów. U wybrzeży Chin inne samoloty amerykańskie zatopiły lub uszkodziły 5 japońskich transportowców, bombardowały koszary nieprzyjaciela i urządzenia portowe na wyspie Hei-Nan.

WASHINGTON, 3 lipca. Sztab floty Stanów Zjednoczonych komunikuje, że wg. dodatkowych danych — samoloty 3 floty amerykańskiej, które dokonały dnia 30 lipca ataku na okręg Tokio, zatopiły 11 statków; uszkodziły 16 statków wojennych; zniszczyły 4 hangary, i uszkodziły parowozownie tokijskie. Starające z lotniskowców samoloty zatopiły

jedną łódź podwodną i jedną łódź eskortującą.

LONDYN, 4 Sierpnia. BBC. Dziś rano eskadra samolotów zaatakowała port wojenny na wyspie Ondo.

Z Sydney donoszą, że sprzymierzeni będą mieli do rozporządzenia na Pacyfiku 2 tysiące jednostek morskich w najbliższym czasie.

W ciągu ostatnich 7 miesięcy połowa jednostek japońskiej floty uległa zniszczeniu. Blokada zacieśnia się coraz bardziej, wszelkie szlaki komunikacyjne są przecięte, pola minowe bronią wstępu do portów.

Gen. Kenney ze swej kwatery na Manilli oświadczył, że jest w toku koncentracja olbrzymich sił sojuszniczych na Okinawie. Ma ona na celu ostateczne przygotowanie do inwazji. W najbliż-

szym czasie wg. słów Kenney, każdy atak lotniczy sprzymierzonych pociągnie za sobą zrzućenie około 7 tys. ton bomb.

LONDYN, BBC. Z kwatery gen. Mac Arthura donoszą, że w najbliższy wtorek obejmie on dowództwo nad powiększoną znacznie armią sojuszniczą, w której skład wejdzie 20-ta armia australijska i 5-ta i 7-ma armia lotnicza sojuszników.

Po zdobyciu Nowej Gwinei i Bougainville, donoszą, że wojska australijskie wzięły do niewoli około 300 jeńców, liczba zaś zabitych w tych walkach Japończyków doszła do 14 tysięcy żołnierzy.

Z rejonu rzeki Sittang (Birma) donoszą o 8.650 zabitych Japończykach, przy czym powstańcy birmańscy ścigają niedobitki tej armii, usiłując uciec na drugi brzeg rzeki Sittang.

Współpraca narodów — fundamentem pokoju

Narody Związku Radzieckiego w podziękę Wielkiemu Wodzowi J. Stalinowi

W związku z ukazaniem się Komunikatu Konferencji Berlińskiej na terenie całego Związku Radzieckiego odezwały się głosy pełne uznania dla osiągnięć tej konferencji.

Przewodniczący Akademii Nauk ZSRR — S. Wawilow pisze, co następuje: Potworne niebezpieczeństwo, które jeszcze tak niedawno wisiało nad światem, rozwiązało się całkowicie. Zwycięstwo nad faszyzmem ukazało się w całej wielkości na konferencji berlińskiej. Niemcom, które skapitulowały w sposób bezwarunkowy, poddyktowano takie warunki, które uniemożliwiają wskrzeszenie niemieckiego imperializmu w jakiejkolwiek formie — jawnej czy ukrytej. W postanowieniach konferencji wypowiedziano w sposób dobitny zamiar 3 wielkich mocarstw: dać Niemcom możliwość zbudować dalsze życie na podstawach demokratycznych i pokojowych, nie bacząc na największe zbrodnie tego narodu wobec ludzkości.

Przyjacielska współpraca 3 mocarstw-zwycięzców znalazła swój piękny wyraz w trakcie konferencji berlińskiej. Przed ludzkością stanęła perspektywa owocnego pokojowego rozwoju na drodze do stworzenia nowego demokratycznego społeczeństwa. W rękach faszyzmu nawet technika i nauka kazały się źródłem zniszczenia i cierpienia. Teraz świat może wierzyć, że nowe osiągnięcia w dziedzinie naukowej staną się znów potężnym czynnikiem zezwolenia i dobrobytu. Czytając komunikat berlińskiej konferencji, narody Związku Radzieckiego z bezgraniczną wdzięcznością zwracają się do Armii Czerwonej do jej wielkiego wodza Tow. Stalina, który doprowadził naszą Ojczyznę do awy i potęgi.

W salach moskiewskiej fabryki „Dynamo” w dniu 3 sierpnia odbyło się zebranie robotników, podczas którego wygłoszono przemówienie, dające wyraz wdowoleniu z osiągnięć konferencji berlińskiej. Jeden z robotników powiedział: Konferencja berlińska wykazała, nieuległe dążenie wielkich mocarstw demokratycznych do zapewnienia trwałego sprawiedliwego pokoju między narodami. Przymierze wojenne i współpraca wojenna świadczą dobitnie o wspólnym interesie wszystkich miłujących pokój narodów. Współpraca ta — to trwały fundament pokoju. Inny z robotników oświadczył:

„Konferencja berlińska dała do zrozumienia narodowi niemieckiemu, że

nie może on uniknąć odpowiedzialności za bezlitosne prowadzenie wojny. Nasz naród niósł najcięższe brzemienie tej wojny. Teraz, gdy Niemcy faszystowskie leżą pokonane, należy przedsięwziąć wszelkie środki dla całkowitego wypełnienia militarystyki i faszyzmu. My ze swej strony gotowi jesteśmy oddać wszystkie swoje siły na zalecenie w jak najszybszym czasie ran, zadanych naszym krajowi przez wojnę”.

Z miasta Mołotow na Uralu donoszą, iż komunikat konferencji berlińskiej wywarł wielkie wrażenie we wszystkich ośrodkach przemysłowych Uralu. Robotnicy i górnicy z wielkim uznaniem przyjęli wyniki obrad i w przekonaniu o doniosłości uchwał, wyrazili wdzięczność wielkiemu wodzowi J. Stalinowi za jego wysiłki w dziedzinie ugruntowania trwałego i sprawiedliwego pokoju.

Laval zeznaje w procesie Petaina

Człowiek, który sprzedał Hitlerowi robotników francuskich

LONDYN, BBC. Z Paryża donoszą, że Laval zeznawał dziś ponownie jako świadek w procesie Petaina. Sąd przysięgłych zadał mu 22 pytania. Wielkie wzburzenie wywołało oświadczenie Laval, jakoby dzięki niemu uratowani zostali Reynaud i Leon Blum. Między innymi pytano go, czemu pozwolił na wysłanie robotników francuskich na roboty do Niemiec. Na to Laval odpowiedział: że bez pomocy Niemiec Francja nie przetrwałaby nawet 2 miesięcy. Zapytano go również, dlaczego w czerwcu roku 1942 oświadczył, że zwyciężyć należy zwycięstwa Niemiec, (skutkiem tego oświadczenia Stany Zjednoczone zerwały stosunki dyplomatyczne z Francją). Na to pytanie odpowiedź nie było.

W związku z dezesją, wysłaną prawdopodobnie przez Petaina do Hitlera po lądowaniu sojuszników w Dieppe, a zawierającą propozycję pomocy wojskowej ze strony Francji, Laval oświadczył, że nie o tej depeszy nie wie. Na to jeden z obrońców Petaina oświadczył, że depesza nie była wysłana przez Petaina, lecz przez jakąś niewiadomą osobę.

Na tym obrady przerwano do dnia następnego.

WYKRYCIE SPISKU LAVALA

PARYŻ, (Polpress). Dzięki czujności straży więziennej został wykryty spisek, mający na celu dostarczenie broni Lavalowi i trzem innym więźniom politycznym.

Hiszpania — przytułiskiem zbrodniarzy wojennych

Kiedy wydany zostanie wódz rezystów Degrelle

LONDYN, (BBC). Z Madrytu donoszą, że rząd hiszpański wykazuje niepokój w związku z pobyciem Leona Degrelle'a i grupy rezystów belgijskich na terytorium hiszpańskim. Dziś w audycji, przeznaczony dla Włoch, podano oświadczenie rządu hiszpańskiego, że Degrelle będzie wysłany z Hiszpanii.

Tylko tą drogą opinia publiczna Hiszpanii dowiedziała się o pobycie przywódcy rezystów w kraju. Jest to ta sama metoda, co stosowana w sprawie Laval. Rząd hiszpański poinformował opinię publiczną — tylko o jego wyjeździe do Austrii.

W kilku wierszach

W ciągu najbliższych 5 miesięcy ma być przesłano do krajów europejskich z Ameryki 6 milionów ton węgla. Z tego dla Francji przewiduje się 400 tysięcy ton węgla, dla Włoch przeszło 300 tysięcy ton.

Donoszą z Madrytu, że gen. Franco odbył wczoraj wieczorem konferencję z hiszpańskim ministrem spraw zagranicznych, co wg. komentarzy angielskich, pozostaje w niewątpliwym związku z postanowieniami konferencji berlińskiej odnośnie Hiszpanii.

Nowomianowany brytyjski minister pracy Isaacs interweniował w sprawie zatargu między kolejarzami i przedstawicielami towarzystw kolejowych. Syndykaty kolejarzy żądają 40-godzinnego tygodnia pracy, 12 dni urlopu za każdy przepracowany rok i płacy 4 1/2 pół funta tygodniowo.

W dniu wczorajszym w Paryżu odbyła się uroczystość w związku z 31-ą rocznicą wybuchu wielkiej wojny. W czasie tej uroczystości zapalono ponownie zniczy na Grobie Nieznanego Żołnierza pod Łukiem Triumfalnym.

Agencja Reutersa donosi z Paryża, iż powitano tu z wielkim wdowoleniem wiadomość, że Francuski Rząd Tymczasowy weźmie udział wraz z przedstawicielami trzech wielkich mocarstw — w obradach Sojuszniczej Komisji do spraw reparacji w Moskwie.

Komisja dla spraw zagranicznych Zgromadzenia Konsultatywnego wezwwała rząd francuski, do zerwania stosunków dyplomatycznych z rządem generała Franco i do udzielenia poparcia nowoutworzonemu republikańskiemu rządowi hiszpańskiemu.

Z Lizbony donoszą, że w Portugalii panuje stan wyczekiwania. Do tej pory nie został jeszcze rozwiązany blok iberyjski, do którego — jak wiadomo — należy Portugalia i Hiszpania. Państwa te zobowiązały się udzielać sobie wzajemnego poparcia.

Opinia publiczna Portugalii jest przekonana, że gen. Franco będzie musiał ustąpić. W Lizbonie szuka się sposobu, przy pomocy którego Portugalia mogłaby zgłosić akces do narodów zjednoczonych i liczyć na przyjęcie.

Polska — mocarstwem

(Dokończenie ze str. 1-ej)

tnim gwoździem do trumny zdrajców narodu.

Dla osiągnięcia dzisiejszego stanowiska Polski trzeba było jedności całej demokracji polskiej, trzeba było, by robotnik i chłop i inteligent podali sobie ręce dla wspólnej walki o wspólne zwycięstwo. I wczoraj jeszcze, w przeddzień uchwały poczdamskiej, demokracja polska pewna swego zwycięstwa, nienawidząca wrogów, ale miłująca nawet swych synów zbłąkanych, wezwwała wszystkich Polaków dobrej woli do powrotu do kraju, do polskości.

Targowica polska, klika Raczkiewiczów i Arciszewskich, banda prowokatorów i mścicieli, mafia podpalaczy walk bratobójczych i bratobójczej wojny budowała swe nieczyste plany na powasnieciu i skłóceniu Sprzymierzonych, na prowokacjach wobec Związku Radzieckiego. Polska nowa — dowiodła tego konferencja w Moskwie i konferencja w Poczdamie, — stała się czynnikiem pokoju, czynnikiem zbliżenia i zacieśnienia węzłów sojuszu i przyjaźni pomiędzy wielkimi mocarstwami, świata i wszystkimi demokratycznymi krajami Europy. Wzięła na siebie zaszczytną rolę obrońcy pokoju, zamiast być przedmurzem międzynarodowej reakcji.

Jeśli dziś wrócimy myślą do Manifestu Lipcowego, to z dumą możemy stwierdzić, że rzadko kiedy w historii program polityki wewnętrznej i zagranicznej, nakreślony przez kierowników narodu, został w tak krótkim czasie i w takiej pełni zrealizowany. Historia potwierdziła słuszność sojuszu Polski z naszą wielką sióstrzą, z narodem rosyjskim, z wielkim Związkiem Radzieckim. — Czerwona Armia, wspomaganą przez Wojsko Polskie i wysiłek całego narodu polskiego nie tylko rozgromiła odwiecznego naszego wroga i wyzwoliła nasz kraj z jarzma najeźdźcy. Sojusz ten stał się podstawowym elementem naszej wielkości i suwerenności, podstawowym elementem naszej siły i powagi na arenie międzynarodowej. Dziś dla wszystkich jest jasne, że linia polityczna Manifestu Lipcowego była wytyczną polskiej racji stanu, polskiej myśli państwowej, syntezą najwspanialszych naszych tradycji narodowych. Rząd Jedności Narodowej — to jest wola narodu polskiego — jest kontynuatorem wskazań i zasad Manifestu Lipcowego. Nie masz cofania się wstecz. Naród polski pójdzie naprzód, po drodze ku wielkości i wolności, na którą wstąpił pod przewodnictwem Komitetu Wyzwolenia Narodowego i Rządu Tymczasowego.

Ale chwila wielkiego zwycięstwa narodowego, wywalczona wysiłkiem całych pokoleń polskich, walką polskich powstańców z 1831, 1863, 1905, walką podziemną robotników i chłopów w Polsce sanacyjnej, bohaterstwem Brygady Dąbrowskiego na polach republikańskiej Hiszpanii, bojami podziemnego ruchu oporu podczas okupacji, krwią najlepszych synów na wszystkich frontach sprzymierzonych, — ta chwila zwycięstwa nie pozwoli nam zapomnieć, że teraz dopiero zaczyna się wycieżona praca nasza dla przeorania Ziemi Zachodnich polską pracą, nauką i kulturą. Ze udzieleniem wypadnie nam nasz trud, by podnieść wydajność naszej ziemi, naszych fabryk i hut, by uzdrowić nasz aparat państwowy, by zaprząć wszystkie siły narodu do pracy dla zbudowania szczęścia w domu rodzinnym. Tylko na tej drodze spełni się marzenie narodowego wieszacza, gdy marząc o przyszłości narodu, „chciał go dźwignąć, uszczęśliwić i nim cały świat zadziwić”.

(Głos Ludu)

Sledztwo przeciwko oficerom Andersa

PARYŻ (Polpress) Jak podaje „L'Aube”, brytyjskie władze wojskowe rozpoczęły sledztwo przeciw grupie wyższych oficerów polskich, którym zarzuca się wywieranie nacisku na żołnierzy polskich, aby nie wracali do Polski.

Czułość wobec wroga

Każdy człowiek uczciwy i bezstronny przyzna, że w przeciągu tych paru miesięcy, które dzielą nas od wypędzenia wroga demokracja polska dokonała rzeczy ogromnych. Przejście w samorząd państwa kluczowych pozycji przemysłu, przeprowadzenie reformy rolnej, współudział mas ludowych w rządzeniu państwem, wszystko to są rzeczy na miarę całego pokolenia. Ale co najważniejsze dzięki reformie rolnej i opozycji kluczowych pozycji gospodarki i dzięki demokratycznej formie władzy, wytworzona została sytuacja, w której tylko od zorganizowanej woli narodu, jego wysiłku zależy, by w jak najkrótszym stosunkowo czasie podnieść hyt materialny mas pracujących.

Ale tego wielkiego zadania podierowania gospodarką narodową BEZ WIELKICH OBSZARNIKÓW I BEZ WIELKICH KAPITAŁISTÓW podjął się naród polski, robotnik, chłop i inteligent po raz pierwszy w dziejach Polski; że jest to zadanie wielkie, trudne, skomplikowane — rozumia każde dziecko. Ale tylko małodusznych i chórzy odstraszyć może trudność przedsięwzięcia.

Ze w tej pracy olbrzymiej popełnialiśmy i popełniać będziemy jeszcze błędy, to nie ulega wątpliwości. Ale nasze błędy mają to do siebie, że się z nich uczymy i uczyć będziemy robić lepiej to, co robiliśmy gorzej, a z chwilą, gdy nauczymy się robić dobrze, to z owoców naszej pracy korzystać będą nie kapitaliści, nie obszarnicy, ale my wszyscy, lud polski. A nie trzeba zapominać jeszcze, że zanzaliśmy tworzyć Polskę nową nie tylko wśród ruin i zgliszczy, jakie pozostawiła wojna i okupacja, ale również obciążeni spuścizną wroga, zepsuciem obyczajów, łapownictwem, spekulacją, nierobótą.

Ale inna rzecz naprawiać błędy, wskazywać środki naprawy, organizować i wcielić w życie kontrolę społeczną, a inna rzecz wypatrywać te błędy i korzystać z nich dla walki przeciw demokracji.

Dwa fakty doszły dzisiaj do wiadomości naszej redakcji: agenci sanacyjni dezorganizowali dostawę mleka do Łodzi i ci sami agenci agitowali kobiety, by demonstrowały z powodu niedostawienia mleka.

W paru miejscowościach województwa warszawskiego zjawilo się nagle kilku synków obszarniczych i zaczęli zabiegać o przywrócenie im części majątku; jednocześnie ci sami panowie wciskali się do wsi nawołując chłopów do bojkotowania kontyngentu. Faktów takich możnaby przytoczyć więcej; wrócimy do nich jeszcze. Ale wystarczy one by przekonać robotników i chłopów, co mają sądzić o „pewnej krytyce” naszych rządów i naszych poczynań. Z naszych błędów a przede wszystkim z sabotażu, korupcji, przekupstwa, spekulacji, którą uprawiają sami, lub która pozostawili nam w spadku, usiłują agenci obszarników i kapitalistów kuć broń przeciw nowej Polsce, przeciw reformie rolnej, przeciw świętemu prawu robotnika i chłopca do gospodarzenia państwem.

Reakcja nie złożyła jeszcze broni, mie-

Wyjaśnienie Tymczasowego Zarządu Państwowego

Nie będzie reprivatyzacji fabryk

Wagnera, Bukiefa i Janickiego. — Główny Urząd TZP wnosi zażalenie przeciw decyzji sądu

W 44 numerze „Głosu Robotniczego” z dn. 26 bm. ukazało się sprawozdanie z zebrania Rad Zakładowych, na którym m. in. była omawiana działalność Tymczasowego Zarządu Państwowego i mylnie nazwanego „Urzędu Likwidacyjnego”. W wyniku zebrania, jak podaje sprawozdanie, uchwalono rezolucję, stwierdzającą, że wpraw wielokrotnym oświadczeniem rządu „Tym. Zarząd Państw. i Urząd Likwidacyjny postanowił zwrócić fabryki „Bukiet”, „Janicki” i „Wagner” ich byłym właścicielom.

Na skutek wspomnianego sprawozdania Gł. Urząd T.Z.P. przeprowadził doraźne dochodzenia w swoim Oddziale Łódzkim w wymienionych sprawach i w rezultacie tego dochodzenia stwierdza:

1) Twierdzenie że fabryka „Wagner i S-ka” została odstąpiona właścicielom, nie odpowiada prawdzie.

Rzeczywisty stan tej sprawy jest następujący:

W maju rb. zwrócił się do Oddziału Wojewódzkiego T.Z.P. ob. inż. Janowski z po-

danieniem o wydzierżawienie mu fabryki, górzów przemysłowych pod f. „Wagner” i S-ka. Podanie to jest zaopiniowane przez Zjednoczenie Przemysłu Chemicznego, które ustosunkowało się do podania pozytywnie, podkreślając szczególnie kwalifikacje fachowe kandydata.

Zgodnie z wnioskiem Zjedn. Przemysłu Chemicznego Oddział T.Z.P. w Łodzi w dn. 30 czerwca rb. spisał umowę dzierżawy.

Oddział Wojewódzki T.Z.P. posunął swoją ostrożność tak daleko, że w umowie zastrzegł przedterminowe rozwiązanie aktu dzierżawnego w przypadku zażądania przez Min. Przemysłu objęcia fabryki pod swój bezpośredni zarząd.

2) Co do sprawy „zwrotu” właścicielom przez T.Z.P. fabryki B-cia Bukiet i J. M. Janicki to przede wszystkim zaznaczyć należy, że T.Z.P. majątków opuszczonych nie zwraca i zwracać nie może.

Przywrócenie właścicielom posiadania takiego majątku może nastąpić tylko na podstawie orzeczenia sądu, co w danych przy-

padkach miało istotaie miejsce. Jednakże T.Z.P. obowiązany jest czuwać, by nikt nie został wprowadzony w posiadanie majątku, który ma szczególne znaczenie dla Państwa, i w razie stwierdzenia takiego znaczenia zgłosić wniosek o wyłączenie.

Zgodnie z zarządzeniami Gł. Urzędu TZP oddziały wojewódzkie obowiązane są przed rozprawą sądową zasięgnąć opinii właściwych fachowych urzędów, czy dany obiekt nie ma szczególnego znaczenia dla interesów państwa, gdyż TPZ. sam nie jest kompetentny do orzekania o polityce gospodar. czej.

Gł. Urząd TZP. stwierdza, że istotnie, Oddział Łódzki nie zgłosił takiego wniosku o wyłączenie w stosunku do fabryki B-cia Bukiet i Janickich i nie zasięgnął opinii w tej sprawie władz fachowych. Na zażądanie Głównego Urzędu TZP. Wojewódzki Oddz. złożył wyjaśnienia, że:

a) odnośnie fabryki Bukiet zaniechanie tej czynności nastąpiło z tego względu, że na rozprawę sąd. wezwał również zarządca państwowego tej fabryki, podlegającego Centralnemu Zarządowi Przemysłu Włókienniczego, i zarządca ten ani wobec TZP., ani wobec sądu nie zgłosił żadnych zastrzeżeń co do przywrócenia właścicielom posiadania. Oddział Łódzki TZP. uznał to za zgodę Centralnego Zarządu;

b) w sprawie Janickich przywrócenie posiadania bez złożenia wniosku o wyłączenie miało miejsce z tego powodu, że J. Janicki objął fabrykę z polecenia Pełnomocnika do Spraw Gospodarczych już 22 lutego rb. a więc przed zorganizowaniem TZP. przeto ani on, ani Łódzki oddział TZP. nie zasięgnął opinii władz fachowych.

Wyjaśnienia powyższe Główny Urząd T.Z.P. uznał za niewystarczające.

W związku z powyższym Gł. Urz. T.Z.P. zarządził dalsze prowadzenie dochodzeń polecając jednocześnie zgłosić do sądu okolicznego wniosek o wznowienie sprawy.

Sprawozdanie z zebrania porusza dalej sprawę „odbudowy północnej dzielnicy miasta przy czym winę za stan rzeczy rzuca na T.Z.P. który do dnia dzisiejszego nie przekazał budynków mieszkalnych Zarządowi Miejskiemu”.

W sprawie tej Gł. Urząd T.Z.P. stwierdza, że pertraktacje z Zarządem Miejskim o przekazanie mu zarządu domami opuszczonymi i porzuconymi były wszczęte jeszcze w kwietniu. Odbyto w tej sprawie szereg konferencji również przy udziale delegata M. Skarbu oraz w samym M-ie Skarbu. Pertraktacje te zostały zerwane w pierwszy dzień czerwca przez Zarząd Miejski, który na późniejsze zaproszenie do rozmów i zgłoszenie mu projektu nie reagował.

Dykt. Gł. Urz. T.Z.P.
Arkadiusz Rakow

Szwedzki papier za polski węgiel

Rynek papierniczy zostanie wkrótce nasycony

WARSZAWA. (Półprasa). Czynne obecnie fabryki papieru produkują wyłącznie papier na podręczniki szkolne, książki, papiery kancelaryjne itp.

Papier gazetowy, rotacyjny otrzymywać będziemy ze Szwecji, w drodze wymiany ze węgiel i inne artykuły. Na zasadzie umowy handlowej ze Szwedami, otrzymamy 5 tysięcy ton papieru gazetowego, oraz większe ilości celulozy, niezbędnej

do wyrobu lepszych gatunków papieru. Równocześnie ze Szwecji sprowadzone będą różne artykuły potrzebne dla uruchomienia nieczynnych papierni.

Przed wojną Polska posiadała przeszło 30 fabryk papieru, obecnie czynnych jest zaledwie kilkanaście, które nie zdołają pokryć całego zapotrzebowania. Można jednakże żywić nadzieję, że wkrótce rynek papierniczy zostanie nasycony.

Z Gdyni do portów szwedzkich

niebawem rozpocznie się normalna komunikacja

W związku z zawarciem pierwszej umowy handlowej między Szwecją a Polską, wyłoniła się natychmiast potrzeba ponownego uruchomienia regularnej bezpośredniej komunikacji między naszymi portami a Szwecją.

Szwedzka bandera handlowa była zawsze bardzo licznie reprezentowana w polskich portach. W obecnym, nowym układzie stosunków międzynarodowych należy przypuszczać, że współpraca szwedzkiej bandery z naszymi portami będzie się nawiązywać na baczności. Wzmocnijmy czułość. Pracujmy lepiej, naprawiajmy nasze błędy. Ale patrzymy na ręce reakcji i bądźmy gotowi poprzetracać jej żebra, jeśli odważy się dezorganizować i podkopywać naszą twórczą pracę i zgłaszać swe przedwzięte pretensje. (Gł. Ludu).

dalek szłałowska jak najpomyślniej. Pierwszą tego oznaką jest przyjazd ze Szwecji delegacji, reprezentującej interesy jednego z największych szwedzkich koncernów żeglownych firmy Broström w Göteborgu. Delegację stanowią dyrektorzy tej firmy pp. W. Thoren oraz J. Eljboel.

Do koncernu Broström należy cały szereg regularnych linii okrętowych, współpracujących przyjaźnie już przed wojną z flotą handlową Polski, jak Svenska Amerika Linien oraz Svenska Orient Linien, która wspólnie z Żeglugą Polską utrzymywała przez długie lata komunikację z Bliskim Wschodem.

Po wstępnych rozmowach z miarodajnymi czynnikami w Warszawie, delegacja uda się na wybrzeże dla zorganizowania stałej komunikacji okrętowej z Gdynią i Gdyni do wschodnich, jak również do zachodnich portów Szwecji.

J. KRYMOW

50)

Statek „Derbent”

Przekład Zofii Petersowej

Eugeniusz Stefanowicz Kutasow stojąc przy oknie w kajucie przyglądał się jak żona rozkłada na stole sprawunki: paczkę gazet, butelkę wina, kawę.

Poprzez opuszczoną do połowy sterczącą mrukały światelka miasta. Niekiedy prześlaniały je zwarte kłęby dymu, jakby chmury spadały na ziemię i wpełzały ulicami do miasta.

— Masz pozdrowienia od Słońce-wych, — rzekła Natalia Mikołajówna — kazała cię też pozdrowić Simoczka z mężem i Dynnik. Słyszysz?

Z przystani wiatr przynosił krzyki oraz szcęk łańcuchów dzwigowych. Po szybkiej włościły się dzień długie i kosmate jak pajęczce łapy. Wszyscy, których żona wymieniła, byli starymi kolegami z wydziału ewidencji.

— Sympatyczni ludzie — rzekł Eugeniusz Stefanowicz wzruszony. — Powiedźcie im, powiedźcie...

Ktoś przebiegł spiesznie korytarzami i zastukał do drzwi.

— Kto tam? spytał Eugeniusz Stefanowicz — Co się stało?

— Wszystko do załadunku gotowe, Eugeniuszu Stefanowiczu. Weźże już

rozłożone... Można nalewać?

— Nalewajcie.

Postać chwilę, niezdeterminowana, przed drzwiami, poruszając machinalnie zasuwką. Kroki odeszły na koniec korytarza. Nagle Eugeniusz Stefanowicz szarpnął drzwi i krzyknął za odchodzącym:

— Poczekaście! Zapytajcie Kasackiego. On ma teraz wachtę, zapytajcie jego.

— Tak jest: spytać Kasackiego, — odpowiedziano mu z dala.

Natalia Mikołajówna uważnie obserwowała męża, a po chwili spytała:

— Kto to jest ten Kasacki?

— Jak ci to powiedzieć? — odparł po namyśle. — Mój pierwszy pomocnik. Szanuje mnie i rozumiemy się nawzajem. Przyjemne w nim jest poczucie taktu i duża kultura. Zdaje mi się, że można mu ufać. Jakos we dwóch dajemy sobie radę z trudnościami.

— Pytam dlatego, — rzekła Natalia Mikołajówna — że wydaje mi się, jakby nie wszystko tu u was było w porządku. W dyrekcji coś o „Derbencie”

bakają. Czy ty nie zanadto wierzysz ludziom?

Kutasow spojrział na drzwi, a potem w okno. Twarz zmieniła mu się raptownie, tracąc starcze zadowolenie; zjawil się niepewny bolesny uśmiech, a zmarszczki wokół ust wyraziły zmęczenie i obrazę.

— Ja sam jestem trochę niespokojny, Kochanko, — rzekł zniżając głos tajemniczo — niekiedy wydaje mi się, że w około mnie rzeczywiscie coś się dzieje... Wszyscy ci ludzie! Dopóki widzę ich i mówię z nimi, nie chce mi się wierzyć, że mogliby mnie oszukać. Ale gdy zostaje sam...

— Nie denerwuj się! Więc — gdy zostajesz sam...?

— Wszystko wygląda wtedy inaczej. Nie jestem tak dowierający, jak zdawałoby się niejednemu. Wczoraj nadawaliśmy iskrówkę o niesprzyjającej pogodzie, bo spóźnieni byliśmy skandalicznie. Zadnej specjalnie złej pogody nie było — taki sobie niewielki wiatr! Kasacki to majster w przekonywaniu i to on zabiera się zawsze do układania takich depesz... Ale źle wyszło...

Natalia Mikołajówna krzyknęła rozdrażniona:

— Czemuż zgodziłeś się, dziwaku? Przecież to i źle, i nieuczciwie? Dlaczego ustąpiłeś?

— Pst! Proszę cię, nie krzycz! Usiłuję pić, bo rzeczywiscie sytuacja by nieczarna. Diabli wiedzą, czemu mi liśny to opóźnienie! Nie wiem, czego tak długo nie podawali nam rędzie barek. Pompy źle pracowały, nie jest moja sprawa. A w ogóle u i wszystko idzie ospale i widać ogólny upadek ducha. Wydział personalny spieszył się z wyborem załogi i skłamał jest bardzo nieudany.

Zamilkł i posępnie zdrapywał pociemniały nokciem plankę na rękawie.

— Tak mi wszystko obrzydło, Natalia! A najbardziej ta ciągła trwota. Nabrali chołoty, łobuzów, jakichś łachmycznych wodzirejów, a statek jest w miarę, ma mnóstwo rozmaitych maszyn i w zbiornikach mieści się łatwopalny ładunek. Czasem zdaje się, że gdzieś ktoś krzyknął: „Pożar!” serce pęka na pewno! Pomocnik instruktora pociemniały chory, Kasacki wykrył starszy mechanik Basow usiłuje podgnać maszynistów. Wiesz, nie wiem co ten człowiek mnie nie lubi. Zdaje się dla wszystkich jestem grzeczny i każdego mam dobre słowo, a on pada na mnie jak wilk i ledwo odpowiada pytania. Kasacki mówi, że on jest normalny, ale to nieprawda. Może rzedzi...? Mówisz, że kursują jakieś tiki? (d. c. r.)

Kronika Łódzka

X i XI posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej

Uchwalono szereg podatków i opłat

Pracujący płacić będą za gaz 1 zł 50 gr za 1 metr sześcienny. — Likwidacja Teatru Miejskiego. — Dodatek dla nauczycieli. — Walka z lichwą

Wojsko odminowuje Łódź

Oddziały saperów W. P. przystępują do oczyszczenia terenu m. Łodzi z pól minowych, oraz niewypałów — bomb i pocisków artyleryjskich.

Akcja ta trwać będzie do środy, 8 bm. Wzywa się wszystkie osoby posiadające informacje o nieusuniętych minach i niewypałach do natychmiastowego zgłaszania takich (z dokładnymi adresami) do sekretariatu Prezydenta Miasta — Piotrkowska 104.

Rejestracja stowarzyszeń

Zarząd Miejski w Łodzi, Wydział Administracyjny przypomina zarządzenie Prezydenta Miasta z dnia 6 lipca r. b. o obowiązku rejestracji względnie zgłoszenia wszystkich stowarzyszeń, które prowadzą obecnie działalność na terenie m. Łodzi.

Dotyczy to zarówno nowoutworzonych stowarzyszeń, jak i tych, które istniały przed 1939 rokiem, o ile obecnie zamierzają działalność swą kontynuować.

Wiany one zgodnie z powołanym zarządzeniem, zgłaszać się do Starostwa Grodzkiego Śródmiejsko-Łódzkiego Piotrkowska 100.

Stowarzyszenia, które nie zastosują się do powyższego zarządzenia a stwierdzone zostanie, iż przejawiają jakąkolwiek działalność, zostaną pociągnięte do odpowiedzialności w trybie karno-administracyjnym.

Konkurs literacki

Związek Zawodowy Literatów Polskich, Oddział w Łodzi, ogłasza konkurs na utwór literacki (nowela opowiadanie, utwór dramatyczny, utwór poetycki) z życia chłopkiego i robotniczego. Nagrody 15,000 zł, 10,000 zł, 5,000 zł.

Praca konkursowa winna być zeopatrzona, w godko. W załączonej kopercie należy dać, oprócz godka, imię, nazwisko i adres autora. Termin nadsyłania prac konkursowych pod adresem Łódź, Bandurskiego 8, upływa z dniem 30 października 1945 r.

Wieczór muzyki polskiej

W poniedziałek 6. VIII. r. b. o godz. 19.00 Centralnym Robotniczym Domu Kultury Piotrkowska 243 odbędzie się „Wieczór muzyczny” w wykonaniu orkiestry Ludowego Stytutu Muzycznego (LJM).

Bilety w cenie 5 i 10 zł. do nabycia w Orkiestrze i Sekretariacie C. R. D. K. w godz. 10 — 15 — 17.00.

W piątek 3 bm. odbyło się X i XI-ty plenarne posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej w którym wzięli udział nowo zaprzysiężeni radni.

Z ramienia PPS r. tow. tow. Wincenty Stawiński i Henryk Skalecki, na miejsce r. ob. ob. Stefana Szudzińskiego i Czesława Walazika.

Z ramienia Str. Demokratycznego r. ob. mgr Stanisław Zagórski na miejsce r. ob. Romualda Rudnickiego. Poza tym weszli do M. R. N. z ramienia Str. Ludowego r. ob. ob. Stanisław Kalarz i Jan Rusinkiewicz, z ramienia TUR r. ob. Mieczysław Nowak, z ramienia Tymczasowego Komitetu Żydowskiego r. ob. ob. Michał Mirski i Grzegorz Jaszuski, z ramienia Zw. Młodzieży Demokratycznej r. ob. Janusz Westfal i z ramienia Stow. Właścicieli Nieruchomości r. ob. Feliks Kowalski.

W debatach dominowały sprawy związane z wynalezieniem nowych źródeł wpływów budżetowych. Było to niejako wstępem do XII posiedzenia Rad, na którym rozpatrywany ma być i zatwierdzony budżet samorządu miejskiego, z czas od 1 lipca 1945 r. do 31 marca 1946 r.

PODATEK INWESTYCYJNY

Ożywioną dyskusję wywołał projekt statutu podatku inwestycyjnego, referowany przez r. ob. Niesiemięta.

Wpływy z tego podatku przeznaczone są na inwestycje w szkołach, szpitalach i budynkach użyteczności publicznej, przede wszystkim jednak w — wólach. Według pierwotnego projektu pobierany miał być dodatek do podatku od lokali prywatnych handlowych i in. Ostatecznie uchwalono wykreślić z projektu podatek od mieszkań prywatnych, podnosząc natomiast do 200% dodatek od podatku od lokali handlowych. Jednocześnie na wniosek r. tow. Wachowicza (PPS) zalecono Zarządowi Miejskiemu opracować projekt jednorazowej daniny, która w całości przeznaczona byłaby na wydatki, związane z odbudową szkolnictwa.

PODATEK OD SPOŻYCIA

Zatwierdzono podatek od spożycia w zakładach gastronomicznych.

Podatek ten wynosić będzie 10% od rachunku za spożycie w restauracjach, kawiarniach i wszelkiego rodzaju jadłodajniach, wystawionych konsumentowi do godz. 17.00. Od godz. 17 do 24 podatek ten podnosi się do 20%, i ewentualnie od godz. 24.00 do 50%.

Wolne od tego podatku są kasy i kantyny, które nie są przedsiębiorstwami handlowymi.

PODATEK OD ZAROBKÓW

Uchwalono podatek od wypisanych przez przedsiębiorców zarobków za pracę.

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski w Łodzi — Wydział Zdrowia Publicznego ogłasza konkurs na stanowisko ordynatora oddziału psychiatrycznego w szpitalu „Kochanówka”.

Podanie wraz z życiorysem i odpisami świadectw, kierować należy pod adresem: Zarząd Miejski w Łodzi — Wydział Zdrowia Publicznego, Oddział — Szpitalnictwa. Termin nadsyłania podań upływa z dn. 18. VIII. 1945 r. Łódź, dn. 4 sierpnia 1945 r. Zarząd Miejski w Łodzi.

Podatek ten obejmuje wszystkich właścicieli przedsiębiorstw, przemysłowych i handlowych. Z tytułu tego podatku przedsiębiorcy płacą 1% (a nie mniej niż 10 zł.) od sumy wynagrodzenia pracowników.

OPLATY SZPITALNE

Oplaty szpitalne podniesiono do 50 zł. dziennie za chorego na oddziałach wewnętrznych i do 60 zł. na oddziale chirurgicznym. Niezależnie od tego każdy chory wypłaca jednorazowo 200 zł. Ta opłata przeznaczona jest na fundusz inwestycji szpitalnych.

ILE BĘDZIEMY PŁACIĆ ZA GAZ

Rada ustaliła nowe opłaty za zużycie gazu. Według nowych norm obowiązujących od maja r. b. opłaty wynoszą: od konsumentów prywatnych 7 zł. za 1 mtr sześć. gazu, od zakładów przemysłowych 4 zł., od urzeczowników 1 zł. 50 gr.

Zużycie gazu dla konsumentów prywatnych ogranicza się do 50 mtr. na jednego konsumenta. Po przekroczeniu tej normy opłaty zwiększają.

POŻYCZKA KRÓTKOTERMINOWA

W kolejności spraw uchwalono zaakceptować w Banku Komunalnym w Warszawie pożyczkę krótkoterminową w kwocie 5 mil. zł.

Pożyczka ta użyta ma być na następujące cele: 1.800.000 na remont stacji oczyszczania ścieków, 1.000.000 zł. na remont hal na t. zw. targu Geyera i 2.200.000 zł. na remont budynków szkolnych.

SPRAWA TEATRU MIEJSKIEGO

Dłuższą i ożywioną dyskusję wywołało sprawozdanie komisji teatralnej przedstawione i omówione przez r. tow. Wachowicza (PPS).

W dyskusji, poza referentem, wziął udział prezydent tow. Kazimierz Mijał i kilku radnych. Na ogół godzono się z tym, że decyzja b. tymczasowego prezydenta m. Łódź powołania do życia Teatru Miejskiego — była słuszna. Pominiecie zaś pewnych formalności, towarzyszących tej decyzji, w warunkach montowania i organizowania życia samorządowo-administracyjnego było zupełnie zrozumiałe. W rezultacie Rada przyjęła rezolucję, która głosi:

„Cofnąć uprawniciele, wydane przez tymczasowego prezydenta miasta w lutym r. b. ob. Szletyńskiego na organizację Teatru Miejskiego, przyjmując do wiadomości oświadczenie ob. Szletyńskiego, że rezygnuje z prowadzenia Teatru Miejskiego i uznać Teatr Miejski — rozwiązany z dn. 1. 8. 45 r.

Wstrzymać z dniem 1. 8. wypłatę subwencji na rzecz Teatru Miejskiego; wypłacić jednorazowo zespołowi artystycznemu i administracyjnemu pobyty za sierpień i wrzesień r. b. z Kasy Miejskiej, a pracownikom fizycznym 2 tygodniową odprawę i przejąć wszystkie ruchomości Teatru Miejskiego na rzecz miasta; komisja docenia wysiłki ob. Szletyńskiego przy organizowaniu Teatru Miejskiego.

DODATEK DLA NAUCZYCIELI

M. R. N. bardzo gorąco przyjęła wniosek przyznania dodatku miejskiego nauczycielstwu publicznych szkół powszechnych.

Wniosek ten, referowany przez r. ob. Kaczmarka ustala wysokość dodatku na 150 zł. miesięcznie dla kierowników szkół i na 100 zł. miesięcznie dla nauczycieli.

Z uwagi jednak, że w stosunku do pracy i plac nauczycielstwa i ten dodatek niezbyt polepszy sytuację nauczycielstwa, r. ob. Stanisław Zagórski (Str. Dem.), wystąpił z wnioskiem do Zarządu Miejskiego wynalezienia źródeł na podwyższenie w niedalekiej przyszłości tego dodatku do 350 zł. miesięcznie dla kierowników i do 300 zł. dla nauczycieli. Źródło pokrycia potrzebnych na to kwot wnioskodawca widzi m. in. w opodatkowaniu obywateli m. Łódź nie mających dzieci, nie wliczając duchownych wszystkich wyznań. Wolni od tego podatku byłiby nauczyciele czynni i emerytowani.

WALKA Z LICHWĄ I SPEKULACJĄ

Palące zażalenie walki z lichwą podjął r. tow. Litwin (PPR) zwracając uwagę na szalejącą w Łodzi spekulację i na brak zorganizowanej akcji, która miałaby na celu obniżenie cen rynkowych.

W związku z tą sytuacją tow. Litwin, imieniem frakcji radnych PPR zwrócił się z zapytaniem do Zarządu Miejskiego, gdzie podjął dotychczas i jakie zamierza podjąć kroki do walki z lichwą i spekulacją. Jakie kroki podjął dla zwalczania zysku kupieckiego i systematycznej obniżki cen i wreszcie, jakie podjął kroki przed Prezydium Rady Ministrów o utworzenie Urzędu do Walki z Lichwą i Spekulacją na terenie m. Łódź.

Wniosek ten przyjęto, przekazując go do przesłania Zarządowi Miejskiemu.

WIELKA WÓLA

Bez dyskusji przyjęto wniosek ustalenia nowych granic m. Łódź. W myśl tego wniosku m. Łódź powiększa swój obszar do 20 km² a liczba mieszkańców wzrasta do 570.000.

NOWY ŁAWNIK MIEJSKI

Wobec rezygnacji ławnika Zarządu Miejskiego z ramienia PPS ob. Mieczysława Badziana, na jego miejsce powołano ob. Brunona Köhlera.

Zniesienie cenzury wojennej dla przesyłek

Dyrekcja Okręgu Poczty i Telegrafów w Łodzi podaje do wiadomości, że z dniem 5 sierpnia r. b. zostaje zniesiona cenzura wojenna dla przesyłek pocztowych i telegramów w obrocie krajowym.

Zarządzenie to wprowadza ruch pocztowy i telekomunikacyjny na drogę normalnego rozwoju.

Z Teatru Wojska Polskiego

Niedziela, godz. 12.45. Poranek Artystyczny, godz. 14.30. Barykady Warszawy, godz. 18.30. Fantazy czyli Nowa Dejanira Słowackiego. Poniedziałek i wtorek przedstawienia zawieszono z powodu prób generalnych.

Teatr Powszechny

Niedziela, dnia 5 bm. g. 19.00 „Panna Maliczewska” — Zapolskiej.

Fabryka cukrów i czekolady STANISŁAW SOB CZAK ŁÓDŹ ul. Sieradzka 1 Plac Reymonta — Telefon 104-92

Wytwórnia krawatów i koszul Edward Krysiak Łódź, Piotrkowska 136

Fabryka tkanin i ogrodzeń drucianych Mateusz NIKOŁAJCZYK Łódź, ul. Wólczańska 159

TKACZE na krosna kortowe, pluszowe, dywanowe oraz BIEGA MASZYNISTKA są potrzebni. Łódzka Manufaktura Pluszu i Dywanów Łódź, Dowborczyków 17

POSZUKUJEMY NATYCHMIAST 2 Cukierników Karmelarzy Zgłoszenia fabryce cukierków ST. SOB CZAK Łódź, Sieradzka 1

Widzewska Manufaktura poszukuje prądka na wrzeciennice, obraczniki, skrecarki, motaki. Pomagaczek na wrzeciennice, obraczniki. Młodych robotnic do nauki. Zgłaszać się: Rokicińska 81 do biura

Handel win, wódek, towarów kolon. poleca w wysokim gatunku świeżo paloną kawę RADZISŁAW POKOROWSKI Łódź, Piotrkowska 127 telefon 169-80

MEBLE nowe i używane oraz biurowe poleca „Spółnota”, Łódź, ul. Traugutta Nr 4, tel. 110-35. Kupno, sprzedaż, komis.

POSZUKUJE współpracownika samotnej branży fotograficznej, celem powiększenia interesu. ul. Zawadzka 3. Sklep spożywczy.

MECHANIKÓW na maszyny krawieckie poszukuje firma „Połudzie”. Łódź, ulica Łąkowa Nr 4.

TEUMACZ PRZYSIEGLY: rosyjskiego, łaciny, oraz niemieckiego, francuskiego, angielskiego. Kilińskiego 36.

KETLARNI na pierwszorzędnych warunkach natychmiast potrzebne. Helm, Śródmiejska nr 22

POTRZEBNA rutynowana siła biurowa posiadająca znajomość prowadzenia działu personalnego. Helm, Śródmiejska 22.

ROZWODY MAŁŻEŃSKIE. Warszawską Kancelarię Obroncy Konsystorskiego przeniesiono: Łódź, Gdańska 31a, godz. 11-13, 16-18.

KIOSK na papierosy do sprzedania, ulica Andrzej 49, m. 7, od 17 do 23.00.

SONJE z KRUTJEŃSKICH. Eger obecnie Łódź, Futerko, Zawadzka 21.

MATERIAŁY na parasolki, druty, bambus, wszelką galanterię parasolkową, oraz galalit, ambrozit, bakelit ew. tafelach kupuje. Łódź, ul. Piotrkowska 116. Wytwórnia parasolek.

ZGUBIONO „palcówkę”, kieszonkowe wojskowe i legitymacje PPR, zaś adzwienie wyd. przez Województwo Łódzkie i odmianę z Izby Rzemieślniczej na nazwisko Bronisława Soltyjska, Pomorska 89, m. 30.

CENY OGŁOSZEŃ Drobnie: za wyraz petitowy poza tekstem — 5 zł. Inne ogłoszenia: za dzienne i świętecznych — 50 procent drożej.

Redakcja: Woj. Komitet PPR w Łodzi. Komitet Redakcyjny. Red. i Adm.: Łódź Piotrkowska 86. Tel.: 254-21. Drukarnia Zakł. Graf. Spółdzielni Wyd. „Książka”, D-01915